

[Finansministeren.]

ligt punkt er der imidlertid sket en ændring i forudsætningerne for den oprindelige finansplan. Jeg tænker herved på den nye tjenestemandsløve, som bevirker merudgifter på næsten 150 mill. kr. Hovedsagelig som følge deraf må overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet i dag anslås at blive tilsvarende mindre end oprindeligt anslået, d. v. s. ca. 450 mill. kr.

Dette har endvidere haft til følge, at staten ikke helt har kunnet ophøre med at optage lån i markedet. Lånebehovet har dog været af en så beskeden størrelse, at man i de første måneder af finansåret kunne begrænse salget af S-lånene væsentligt og i september kunne skride til en fuldstændig suspension af salget i forbindelse med optagelsen af 2 statslån på i alt 150 mill. kr. I alt er der herefter optaget obligationslån i markedet på 185 mill. kr. i dette finansår, hvilket skulle være tilstrækkeligt til at dække nettoudbetalingerne uden træk på nationalbanken og uden yderligere salg af obligationer.

For det kommende finansår er der på drifts- og anlægsbudgettet regnet med en opgang i indtægterne på godt 100 mill. kr. til 5 933 mill. kr. og en udgiftsstigning på ca. 150 mill. kr. til 5 528 mill. kr. Overskuddet er budgetteret til 405 mill. kr. mod 445 mill. kr. i indeværende år.

I sammenligning med de bevægelser i indtægter og udgifter, som vi har set i de seneste år, og som i reglen har været af størrelsen 300-400 mill. kr. årlig, er de omtalte forskydninger på budgettet beskedne. Dette står i første række i forbindelse med, at nogle af de faktorer, der i årene forud har været stærkt medvirkende til væksten i budgettet, ikke kan ventes at gøre sig så stærkt gældende i 1959-60. Jeg skal senere komme nærmere ind herpå, men skal allerede her nævne, at den almindelige dæmpning af opgangen i priser og pengeindkomster naturligvis også sætter sit præg på statsbudgettets indtægter og udgifter. Endvidere er den vækst i udgifterne, som folkepensionsloven medførte, nu ved at ophøre, og det samme gælder — omend i mindre grad — udvidelsen af statens investeringer. Forsvarsudgifterne er på budgettet optaget med omtrent samme beløb som i år — d. v. s. den i foråret fastlagte

rammebevilling med tillæg af de indtrufne lønforhøjelser. Der er her tale om en foreløbig budgettering, som må gøres til genstand for revision, når forswarets ordning er nærmere fastlagt. Det er dog ikke at vente, at udgifterne vil blive stærkt påvirket heraf allerede i 1959-60.

Jeg vil dog tilføje, at det næppe er sandsynligt, at udgiftsstigningen vil kunne begrænses helt så stærkt, som budgettet forudsætter. Vi må således regne med muligheden af en pristalsregulering til foråret og måske også med enkelte andre merudgifter. De finansielle virkninger af den nye vejlov lader sig således endnu ikke nøjagtigt opgøre. På den anden side er visse af budgettets indtægtsposter anslået ret forsigtigt — det gælder især provenuet af forbrugsafgifterne — således at der skulle være håb om, at nettostillingen på det endelige budget ikke vil blive ringere end på forslaget.

Mens forskydningerne på drifts- og anlægsbudgettet således ikke giver anledning til nogen væsentlig ændring i den statsfinansielle stilling, må bevægelserne på kapitalbudgettet i højere grad påkalde opmærksomheden. Der er især to punkter, hvor der sker større ændringer i kapitalposterne. For det første ophører opkrævningen af stabiliseringslånet i 1959-60, hvilket medfører, at indtægten heraf falder fra 250 mill. kr. i indeværende år til de godt 50 mill. kr., der — som den sidste kvartalsrate — vil indgå i sommeren 1959. For det andet forfalder den i 1951-52 opkrævede bundne opsparing til udbetaling med ca. 200 mill. kr. Tilsammen bevirker disse to forhold således en stigning i nettoudbetalingerne på kapitalbudgettet på næsten 400 mill. kr. Heraf opvejes ganske vist godt 100 mill. kr. af en nedgang i afdragene på statens øvrige gæld, men tilbage står dog, at denne forskydning på kapitalposterne kunne give en ret følelig forøgelse af statens behov for nye lån.

Denne situation har længe kunnet forudses — den blev jo også drøftet under sidste års finanslovdebat — og har dannet baggrund for det fremsatte forslag om konvertering af den bundne opsparing allerede i år. I det omfang, dette konverteringstilbud modtages, vil der ske en lettelse af finansieringsproblemerne i det kommende år.